

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce **TIPGAMES a.s.**, se sídlem Václavské nám. 56/802, Praha 1, právně zast. Mgr. Kateřinou Hůlkovou Ludvíkovou, advokátkou, se sídlem Purkyňova 43, Plzeň, proti žalovanému **Krajskému úřadu kraje Vysočina, odboru ekonomickému**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2011, č.j. KUJI 12516/2011, OE 18/2011,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 20.4.2011 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2011, č.j. KUJI 12516/2011, OE 18/2011, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti platebnímu výměru vydanému Městským úřadem Pelhřimov, odborem finančním ze dne 27.12.2010, č.j. OF/690/2010-4 (dále jen „platební

výměr správce poplatku“). Platebním výměrem byl zvýšen místní poplatek za jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí o celkovou částku 10 000 Kč, neboť poplatek nebyl ani po upozornění do dne vydání platebního výměru uhrazen.

II. Obsah žaloby:

Žalobce předně přiměřeně odkázal na argumentaci uvedenou v čl. IV své žaloby souběžně podávané s touto žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2011, č.j. KUJI 12513/2011, OE 18/2011. Tu činí součástí svého skutkového a právního tvrzení, neboť zvýšením místního poplatku existenčně souvisí s rozhodnutím o tom, zda místní poplatek byl vůbec vyměřen po právu. Soud zde shrnuje žalobní námitky ze žaloby, na níž žalobce odkazuje a která byla vedena zdejším soudem pod sp. zn. 30 Af 70/2011 (žaloba byla zamítnuta dne 30.4.2013).

První uplatněnou námitkou je námitka směřující proti legislativnímu procesu přijetí novely zák. č. 183/2010 Sb., kterou byl novelizován zák. č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“), a dále touto novelou byla s účinností od 16.6.2010 současně schválena novela zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), kterou byl nově zaveden místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, konkrétně ust. § 1 písm. g), § 10a odst. 1, § 10a odst. 2 a § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích. Podle žalobce byl legislativní proces přijetí novely č. 183/2010 Sb. zákona o podpoře sportu v rozporu s ústavním pořádkem, jelikož pozměňovací návrh, na základě, kterého došlo k novelizaci ust. § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích se netýkal téhož předmětu návrhu, který byl v legislativním procesu projednáván (zákon o podpoře sportu), ale byl přijat tzv. „neblahou praxí přílepků“.

Podle žalobce je text novely č. 183/2010 Sb. nesrozumitelný, neboť používá pojem výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, přičemž v § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích odkazuje na zák. č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), ve kterém však definice pojmu „jiné technické herní zařízení“ není obsažena. S odkazem na § 2 písm. j) a § 17 odst. 1 zákona o loteriích je jiné technické herní zařízení příbuzné výhernímu hracímu přístroji, který dle § 17 odst. 1 zákona o loteriích je kompaktním a funkčně nedělitelným technickým zařízením. Kompaktnost je dle žalobce ve smyslu celistvosti jednoznačná a funkční nedělitelnost průběhu sázkového procesu od vkladu finančních prostředků do hry, uzavření sázky, průběh hry a její výsledek ve smyslu výhry nebo prohry.

Nezákonnost platebních výměrů shledává žalobce v tom, že platebními výměry byl vyměřen poplatek za povolené interaktivní videoloterijní terminály, které však nelze považovat za kompaktní funkčně nedělitelné technické zařízení ve smyslu zákona o loteriích. Za kompaktní funkčně nedělitelné technické zařízení je naopak dle žalobce třeba považovat pouze centrální loterijní systém jako celek, což vyplývá i z povolení o provozu loterie nebo

jiné obdobné hry vydané Ministerstvem financí (CLS je funkčně nedělitelným technickým zařízením). Centrální loterijní systém řídí veškeré herní procesy a rozhoduje o všech výhrách, které pak pouze zobrazuje na interaktivních videoloterijních terminálech. Interaktivní videoloterijní terminál slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterijního systému. Centrální jednotka se navíc fyzicky nachází jinde než koncové videoloterijní terminály. Správce daně upřednostněním nesprávného výkladu před jiným možným výkladem zatížil žalobce poplatkovou povinností nad rámec zákona a jeho postup je tak v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Žalobce dále zpochybňuje závěry Metodického sdělení Ministerstva financí vydaného odborem 26 Majetkové daně, daň silniční, poplatky a oceňování dne 6.8.2010 (dostupné na webových stránkách Ministerstva financí ČR) ohledně vymezení pojmu „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“ a pojmu „technické herní zařízení“.

Žalobce nesouhlasí se závěry Ministerstva financí uvedenými v Metodickém sdělení ze dne 6.8.2010, že předmětem místního poplatku dle § 10a odst. 1 věta první zákona o místních poplatcích jsou povolené hrací přístroje a jiná technická zařízení povolená Ministerstvem financí, přičemž pojem provozovaný je třeba vztahovat pouze k výherním hracím přístrojům a povolená technická zařízení jsou předmětem poplatku bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoli. Dle žalobce se naopak pojem „provozovaný“ má vztáhnout i na „jiné technické herní zařízení“. Pokud by názor zastávaný odborem 26 Ministerstva financí byl respektován, znamenalo by to zpoplatnění již samotného aktu povolení provozu loterií.

Pro posouzení pojmu povolený a provozovaný žalobce poukazuje na obecně závaznou vyhlášku města Pelhřimov č. 4/2010, která v § 2 stanoví, že *„poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj, nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, které jsou v provozu“*. Pro srovnání žalobce uvádí závaznou vyhlášku Statutárního města Teplice č. 4/2010, kde je vázán vznik poplatkové povinnosti na uvedení herního zařízení do provozu.

Jelikož je ustanovení zákona nejasné a umožňuje podle žalobce dvojí výklad, měl být aplikován výklad pro žalobce mírnější. Postupem žalovaného došlo k porušení zásady *in dubio mitius* či *in dubio pro libertate* - v pochybnostech ve prospěch poplatníka.

Mimo výše shrnutých námitek, kde žalobce toliko odkázal na žalobu podanou ve věci pod sp. zn. 30 Af 70/2011 pak žalobce brojil proti navýšení místního poplatku. Navýšení místního poplatku považuje v souladu s obecně závaznou vyhláškou č. 4/2010 za formálně přípustné, ale nikoliv právně opodstatněné. Vzhledem k právní nejistotě panující ohledně pojmu „jiné technické herní zařízení“ není správné, aby byl sankcionován zvýšením místního poplatku tehdy, kdy úmyslným nezaplacením místního poplatku chtěl dosáhnout vydání platebního výměru. Dobrovolným zaplacením místního poplatku by vydání platebního výměru totiž nedosáhl, přičemž tyto své argumenty správci místního poplatku i žalovanému opakovaně sdělil. Správní orgány měly proto postupovat mírněji, a to do doby závazného výkladu pojmu jiné technické herní zařízení.

III. Vyjádření žalovaného:

Žalovaný v písemném vyjádření uvedl, že žalobkyně v souladu s obecně závaznou vyhláškou města Pelhřimov č. 4/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu splnila svou ohlašovací povinnost dne 12.10.2010 za 4. čtvrtletí roku 2010. Ve svém ohlášení oznámila správci poplatku, že na území města Pelhřimova provozuje 1 ks hracího zařízení (IVT SYNOT, vs. S 1014), umístěné v herním středisku Školní 61, Pelhřimov. Současně sdělila, že zařízení jimi provozované by nemělo podléhat místnímu poplatku. Protože předmětný poplatek nebyl v době splatnosti uhrazen, bylo zasláno žalobci dne 25.11.2010 upozornění na nedoplatek ve výši 5000 Kč a zároveň byl vyzván, aby dlužnou částku dodatečně uhradil do 15 dnů po doručení tohoto upozornění. Současně byl upozorněn, že pokud nebude poplatek uhrazen ani v této dodatečné lhůtě, správce místního poplatku nezaplacené poplatky až na trojnásobek. Žalobce ani v dodatečně stanovené lhůtě poplatek neuhradil, a tudíž správce místního poplatku přistoupil k jeho navýšení. Správce poplatku pak v souladu s ust. § 8 vyhlášky č. 4/2010 a § 11 zákona o místních poplatcích místní poplatek navýšil. Otázka navýšení místního poplatku je pak předmětem volné úvahy správce poplatku. Žalovaný dále uvedl, že proceduru přijetí příslušných ustanovení zákona o místních poplatcích nelze považovat za protiústavní do doby, než bude o protiústavnosti rozhodnuto Ústavním soudem. Žalovaný je toho názoru, že novelizovaná ustanovení zákona o místních poplatcích naprosto jednoznačně vymezují předmět místního poplatku a zařízení, která mu podléhají, přičemž poukázal na skutečnost, že žalobce nezohlednil § 1 zákona o loteriích (umožňuje zpoplatnit všechna ostatní loterijní zařízení). Z povolení Ministerstva financí naopak vyplývá, že zpoplatnit lze jednotlivá technická zařízení. Výklad pojmu „jiné technické herní zařízení“ je zřejmý z odkazu zákonodárce na zákon o loteriích a nelze z něho dovodit, že zákonodárce zamýšlel zpoplatnit pouze loterii. V zákoně o loteriích žalovaný neshledává oporu pro tvrzení žalobce, že by toto zařízení mělo být schopno realizovat celý herní proces. Ve vztahu k povinnosti platit místní poplatek je jiným technickým herním zařízením takové zařízení, které není výherním hracím přístrojem, avšak je herním zařízením, tzn. lze na něm provozovat hru ve smyslu § 1 zákona o loteriích. Zpoplatněno je technické zařízení samotné, které samo podléhá zpoplatnění. Zákon o místních poplatcích nevymezuje podmínku funkční nedělitelnosti zařízení. Centrální loterijní systém není možné považovat za jedno technické zařízení, ale za soustavu technických zařízení. Úmyslem zákonodárce bylo zpoplatnit interaktivní videoloterijní terminály, proto byl zákonodárcem použit obecný pojem. K výhradám k metodickému sdělení Ministerstva financí žalovaný uvádí, že toto metodické sdělení plně vyhovuje úmyslu zákonodárce, jehož hlavní snahou bylo zajistit prostředky do rozpočtu obcí prostřednictvím zpoplatnění videoloterijních terminálů. Žalovaný nevidí možnost dvojího výkladu právního předpisu, nedošlo tak k porušení zásady „in dubio mitius“ resp. „in dubio pro libertate“. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV.

Právní hodnocení soudu:

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas. Soud považoval za potřebné vyjádřit se i k jednotlivým žalobním námitkám, na které žalobce v podané žalobce jen odkazoval, neboť směřují proti právu žalobce vůbec vybírat místní poplatek za jiné technické herní zařízení. Možnost navýšení takového místního poplatku pak totiž logicky závisí na tom, zda žalobce byl oprávněn místní poplatek vybrat.

Námitka proti legislativnímu procesu přijetí novely zákona o místních poplatcích

Námitka žalobce dovolávající se protiústavnosti části zákona č. 183/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o místních poplatcích, již byla vyřešena Ústavním soudem, a soud ji v souladu se závěry uvedenými v nálezu Ústavního soudu ze dne 9.1.2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12 (dostupném na <http://nalus.usoud.cz>) shledal nedůvodnou. Nálezem ze dne 9.1.2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12 Ústavní soud zamítl návrh na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., in eventum, aby Ústavní soud deklaratorním výrokem konstatoval protiústavnost části třetí zákona č. 183/2010 Sb.

V odůvodnění nálezu Ústavní soud uvedl, že jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu. V této souvislosti rovněž poukázal na § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, který deklaruje, že návrhem podávaným k projednávání věci je i návrh pozměňovací. Vazba zákona o podpoře sportu a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dána ustanovením § 6 písm. d) zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Dále odkázal na slova senátora Jaroslava Kubery, který seznámil Senát s pozměňovacím návrhem a mimo jiné uvedl, že: „[...] zákon je o podpoře sportu a velmi souvisí s loteriemi a se sázkami, protože část výtěžků je používána na podporu sportu“. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákonu o loteriích) zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. V legislativní proceduře nelze spatřovat porušení čl. 2 odst. 3, čl. 41 a čl. 44 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

V této souvislosti považuje krajský soud za vhodné upozornit na to, že ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy je vykonatelný náleze Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

Námítka k pojmu jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu

Nesrozumitelnost textu novely podle žalobce spočívá v zavedení neurčitého pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, jehož legální definice nebyla žalobcem v právním řádě nalezena.

Před vyjádřením se k výše uvedené žalobní námitce soud považuje za nutné nejprve upozornit na to, že není možné směšovat pojem „loterie a jiná podobná hra“ s pojmem „zařízení“, na němž je tato hra provozována. Podle § 1 odst. 1 zákona o loteriích se loterií nebo jinou podobnou hrou rozumí hra, již se účastní dobrovolně každá fyzická osoba, která zaplatí vklad, jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. Nezáleží při tom, zda se provádí hra pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení. V rámci druhů loterií a jiných podobných her převažují tzv. technické hry, jejichž provozování je přímo spojeno s technickým zařízením sloužícím k provozu této hry a toto je také v jednotlivých povoleních specifikováno. Mnohdy se jedná o loterie a jiné podobné hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích a povolované Ministerstvem financí na základě zmocnění v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Do této kategorie her jistě patří i hry provozované prostřednictvím centrálního loterijního systému (včetně interaktivních videoloterijních terminálů). Tyto hry by bez povolení herního zařízení, které realizaci herního procesu zabezpečuje a v jehož softwaru je příslušná hra zakomponována, nebylo možno provozovat.

Pro vypořádání této žalobní námítky je třeba zohlednit § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích, podle kterého se zpoplatňuje výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení. Dle § 17 zákona o loteriích se výherním hracím přístrojem rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. Jiné technické herní zařízení již v zákoně definováno není, nicméně z logického a systematického hlediska lze mít za to, že se jedná o zařízení odlišné od výherního hracího přístroje, avšak sloužící témuž účelu. Znamená to tedy, že bude mít podobné, nikoli stejné, vlastnosti. Interaktivní videoloterijní terminál není sám o sobě kompaktní, avšak v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku (popř. další dílčí komponenty systému) je schopen realizovat celý herní proces ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

V daném případě je tedy nutno považovat za „jiné technické herní zařízení“ takové zařízení, které je odlišné od výherního hracího přístroje podle § 17 zákona o loteriích, které slouží k realizaci loterie nebo jiné podobné hry, a které je z pohledu funkční nedělitelnosti schopno v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku realizovat celý herní proces podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích. Soud nepochybně, že interaktivní videoloterijní terminál coby součást centrálního loterního systému má jinou technologickou povahu, než výherní hrací přístroj. To však nebrání tomu, aby podléhal předmětnému místnímu poplatku.

Zdejší soud zohlednil rovněž nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, „že charakter interaktivních videoloterijních systémů neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona (pozn. krajského soudu: tato definice se podle názoru vysloveného v nálezu vztahuje pouze na povolovací řízení k provozování výherních hracích přístrojů podle § 18 a násl. zákona o loteriích), neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu“. To plně odpovídá závěrům nejen správce poplatku a žalovaného, ale rovněž argumentaci prezentované v tomto rozsudku. Za těchto předpokladů lze za předmět místního poplatku – jiné technické herní zařízení – považovat každý koncový interaktivní videoloterijní terminál.

Je třeba si rovněž uvědomit celkový smysl regulace loterií a jiných podobných her. Zákonodárce umožnil obcím, aby mohly ovlivňovat negativní externality vznikající na jejich území. Z tohoto hlediska je důležité, kde jsou umístěny jednotlivé interaktivní videoloterijní terminály. Hráče zajímá samotná hra, resp. výhra. Skutečnost, že k vygenerování výhry či prohry dojde v samotném automatu či na jiném místě prostřednictvím ostatních složek centrálního loterijního systému, již pro něj není žádným způsobem důležitá. Z hlediska poplatkové povinnosti ve vztahu k zákonu o místních poplatcích je nerozhodné, na jakém principu či prostřednictvím čeho je povolená loterie provozována.

V této souvislosti lze odkázat i na úmysl zákonodárce při schvalování novely zavádějící poplatek. K předmětným ustanovením zákona o místních poplatcích nebyla vypracována důvodová zpráva, nicméně ze stenozáznamu pořízeného dne 23. dubna 2010, z třetího dne 18. schůze Senátu Parlamentu České republiky, vyplývá, jakým způsobem senátor Jaroslav Kubera seznámil Senát se svým pozměňovacím návrhem k novele zákona o podpoře sportu, a jaké důvody k přijetí pozměňovacího návrhu vedly: „[...]K vlastnímu návrhu. Neříká nic jiného, než vyrovnává situaci na trhu hracích zařízení, kdy v současné době obce dostávají poplatek pouze z tzv. hracích automatů - řekněme jim jednorucí bandité, to jsou normální přístroje a proti nim stojí videoterminály, kde obce mají minimální vliv, nemohou to omezovat, protože licence dodává ministerstvo financí. Obce, které se pokoušely zabránit hazardu vyhláškami, zabránily normálním automatům a na videoterminály to nemělo vliv. Tento zákon dává videoterminály na stejnou úroveň, jako jsou klasické hrací automaty, a to tak, že dokonce předjímá i tzv. triplexy, které se chystají. To jsou další moderní přístroje, kdy se využije toho, že v zákonu to není řešeno, tak se vymyslí další nový přístroj, který není zákonem pokrytý. Na státní rozpočet to nemá žádný vliv, jen to o něco vylepší příjmy obcí a budou mít možnost podporovat neziskové organizace, případně mladé sportovce.[...]“. Obdobně tento pozměňovací návrh obhajoval v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, jak vyplývá ze stenoprotokolu ze 79. schůze Poslanecké sněmovny ze dne 18. května 2010: „[...] Tento zákon nedělá nic jiného, než že sjednocuje poplatek u normálních hracích automatů s poplatkem u videoterminálů bez ohledu na to, že na videoterminály dává licenci Ministerstvo financí. Nic jiného v tom zákoně není. Peníze jdou přímo do obcí a jdou přímo do obcí, kde jsou také problémy s automaty a videoterminály. [...] Takže já vás prosím

o podporu tohoto zákona, který nic neriskuje. Pokud někdo má nějaké právní rozbor, my jsme tam ošetřili i všechny další triplexy, kvartlexy a další automaty, které v budoucnu přijdou, o kterých teď ještě ani nevíme, co technici vymyslí. Takže ony všechny jsou tam pokryté a není to nic jiného, než jestli se platí 5 tisíc u automatu normálního, tak se bude platit 5 tisíc u videoterminálu. Nic jiného tento zákon neobsahuje. [...]"

Vzhledem k tomu, že zákon o loteriích je více než dvacet let starý právní předpis, který byl do doby přijetí předmětné novely pouze jednou zásadně novelizován, je zřejmé, že tento právní předpis již dostatečně nereflektoval vývoj na loterním trhu, zejména pokud jde o nové druhy loterií a jiných podobných her i nové herní technologie (např. dálkové hraní atd.). Uvedená situace činí značné aplikační problémy jak provozovatelům, tak i státní správě a obcím. Z výše citovaného odůvodnění senátora Kubery jednoznačně vyplývá úmysl zákonodárce alespoň částečně reagovat na aktuální situaci a sjednotit praxi u výherních hracích přístrojů a u jiných obdobných zařízení tak, aby nedocházelo technologickým vývojem k obcházení zákona, a tedy aby se za každý „videoterminál“ platilo stejně jako za každý normální „automat“ (řečeno terminologií použitou při projednávání novely zákona).

Žalobce provozuje povolenou loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím „jiného technického herního zařízení“ a „jiné technické herní zařízení“ je povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákona o loteriích). V případě žalobce jsou splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby bylo jím provozovanou loterii nebo jinou podobnou hru, resp. jiné technické herní zařízení (interaktivní videoloterijní terminál), možno subsumovat pod zákonnou povinnost platit místní poplatek podle ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích.

Pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ je neurčitý a zákon o loteriích či zákon o místních poplatcích jej nikde nedefinuje. Nicméně jak bylo uvedeno výše, lze pomocí interpretace dojít k závěru, že určité zařízení musí mít určité vlastnosti, aby pod tento pojem spadalo. V dané věci zařízení žalobce (interaktivní videoloterijní terminály) tyto vlastnosti splňovala, a byla proto správně zpoplatněna.

Námítka proti metodickému sdělení Ministerstva financí

Žalobce dále zpochybňuje závěry Metodického sdělení k místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí, publikovaného dne 6.8.2010 Ministerstvem financí – odborem 26 Majetkové daně, daň silniční, poplatky a oceňování (dostupné na webových stránkách Ministerstva financí).

K těmto námitkám krajský soud nejprve v obecné rovině uvádí, že předmětem tohoto řízení je přezkum zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí, jak je označeno v tomto rozsudku, nikoliv citovaného metodického sdělení Ministerstva financí. Napadené správní rozhodnutí je soud povinen přezkoumat na základě konkrétních žalobních bodů, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Námítka týkající se nesprávnosti žalobcem poukazovaných částí zmiňovaného metodického sdělení bez přímého označení, v čem

konkrétně má být žalobou napadené správní rozhodnutí nezákonné, jsou na samé hranici projednatelnosti.

Předmětné metodické sdělení se zabývá dvěma okruhy otázek. Nejprve otázkou, zda „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“ jsou technickým herním zařízením, a to jak ve formě „centrální jednotka, místní kontrolní jednotka“, tak ve formě „koncového zařízení (interaktivní videoloterijní terminál)“. Metodické sdělení přitom vyslovalo kladnou odpověď na danou otázku. Druhou otázkou, kterou se metodické sdělení zabývá je, zda předmětem místního poplatku jsou povolená technická herní zařízení bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoliv. V metodickém sdělení je vysloveno, že nelze dovozovat, že technická herní zařízení mají být provozována, aby byla předmětem místního poplatku. Povolená technická herní zařízení jsou tedy předmětem poplatku bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoliv.

Žalobce namítal, že pojmosloví užitá Ministerstvem financí neodpovídá zákonu o loteriích, rozhodnutím Ministerstva financí o povolení provozu loterií či jiných podobných her a dokonce ani obvyklé praxi mezi odborníky daného oboru. K tomu soud uvádí, že námitka je zcela nekonkrétní, směřující zjevně proti samotnému metodickému sdělení a je bez jasné vazby na žalobami napadená správní rozhodnutí. Prvostupňový správní orgán v jeho žalobou napadeném rozhodnutí navíc většinu žalobcem poukazovaných pojmů vůbec nepoužívá, rovněž tak je nepoužívá napadené rozhodnutí žalovaného, které navíc metodické sdělení komentuje pouze ve vztahu, zda předmětem místního poplatku jsou povolená technická herní zařízení bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoliv a že úmyslem zákonodárce bylo zpoplatnit tzv. videoloterijní terminály. Z těchto důvodů nevyhodnotil krajský soud žalobní námitku jako relevantní.

Obdobné hodnocení zaujímá soud k žalobní námitce, že není zřejmé, co má odbor 26 na mysli pod pojmem „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“. Uvedená námitka zjevně směřuje proti samotnému metodickému sdělení. Prvostupňový správní orgán ani žalovaný žalobcem poukazovaný pojem vůbec nepoužívají. Řešená námitka je nedůvodná.

Námitka subsumace interaktivního videoloterijního terminálu pod pojem technického herního zařízení (zejména ve smyslu zákona o místních poplatcích) byla soudem řešena shora v předchozích odstavcích.

K námitce nesprávnosti a nepřesnosti textu metodického sdělení: „Tento závěr podporuje dále i skutečnost, že pod pojem povolené Ministerstvem financí je nutno rozumět nejen povolení pro centrální jednotku a alespoň pro jedno koncové zařízení, ale i následně vydávaná povolení pro další koncová zařízení, neboť pro každé z nich vydává Ministerstvo financí samostatné povolení.“ Krajský soud uvádí, že uvedenou argumentaci prvostupňový správní orgán nezmiňuje. Řešená námitka je proto nedůvodná.

Krajský soud nad rámec shora vysloveného odkazuje v souvislosti s uvedenými žalobními námitkami také na vypořádání ostatních námitek, neboť spolu částečně souvisí (jedná se zejména o otázku předmětu místního poplatku).

Dále žalobce polemizuje s posouzením otázky výběru místního poplatku z povolených či provozovaných jiných technických herních zařízení. Nesouhlasí se závěry Ministerstva financí, kde je uvedeno, že předmětem místního poplatku je každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené ministerstvem financí. Žalobce je toho názoru, že správce poplatku nezákonně stanovil poplatek také za zařízení, která sice byla povolena, ale nebyla dosud umístěna a uvedena do provozu. Podle žalobce je tento postup nepřipustný.

Ze znění zákona o místních poplatcích jednoznačně vyplývá, že poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu [§ 1 písm. g)] podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí [§ 10a odst. 1]. Samo gramatické znění uvedených ustanovení ukazuje, že sazba poplatku nezávisí na faktickém provozu výherního hracího přístroje nebo jiného technického herního zařízení. Obdobně se k tomuto vyjádřil Ústavní soud v usnesení ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. I. ÚS 249/99, které se týkalo staršího, avšak srovnatelného znění zákona o místních poplatcích.

Obecně závazná vyhláška města Pelhřimov č. 4/2010 v § 2 stanovila, že „*poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj, nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, které jsou v provozu*“. Obecně závazné vyhláška je tak zcela v souladu se zákonem o místních poplatcích a stanovuje předmět poplatku jako povolený výherní hrací přístroj, nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. Správní orgány se tedy správně a v souladu s obecně závaznými předpisy řídily zákonem o místních poplatcích. Pokud však jiná obecně závazná vyhláška váže vznik poplatkové povinnosti na den uvedení do provozu (např. OZV Statutárního města Teplice č. 4/2010), jedná se o přípustnou odchylku od zákonné úpravy, neboť okamžik vzniku poplatkové povinnosti je dán pravidly ve srovnání se zákonnou úpravou pro poplatníka mírnějšími. Nad rámec uvedeného je soud nucen konstatovat, že soudy ve správním soudnictví nejsou oprávněny zasahovat do obecně závazných vyhlášek obcí, ve smyslu jejich rušení pro rozpor se zákonem, neboť takový postup by byl nepřipustným zásahem do ústavně zaručeného práva na územní samosprávu obcí.

Dále žalobce namítá, že pokud by byl akceptován výklad provedený v Metodickém sdělení Odboru 26 Ministerstva financí, byl by jeden úkon správního orgánu zatížen dvojí odvodovou povinností. Této námitce nelze přisvědčit, neboť poplatek lze chápat jako peněžitou dávku zákonem stanovenou, nenávratnou, vybíranou státem nebo jinými veřejnoprávními korporacemi za zákonem stanovené úkony jejich orgánů. V případě místních poplatků je tímto zákonem zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Místní poplatek je nenávratná částka, která plyne do veřejného rozpočtu obce a většinou je za ni poskytnut ekvivalent, resp. protiplnění ze strany obce. U poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu lze toto protiplnění spatřovat v tom, že obec do jisté míry toleruje na svém území zařízení sloužící k provozování loterií nebo jiných podobných her, které mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí (k negativnímu vlivu loterií a jiných podobných her viz blíže nález Ústavního soudu ze dne

7.9.2011, sp. zn. Pl. ÚS 56/10). Tento poplatek tedy splňuje obě funkce místních poplatků. Jednak funkci regulační, která limituje počet výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení a jednak funkci fiskální, která slouží k zajištění příjmů obce. Jeho výše je pak stanovena pevnou částkou. Na druhou stranu u správního poplatku podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, lze v dané věci protiplnění spatřovat ve vydání povolení správním orgánem k provozování loterie a jiné podobné hry podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, což je nutný předpoklad pro provozování loterie či jiné podobné hry. Jeho výše je naopak stanovena procentuální částkou ze zisku dosaženého provozem herního zařízení.

Porušení zásady „in dubio mitius“

Žalobce spatřuje v postupu žalovaného porušení zásady „in dubio mitius“ – v pochybnostech ve prospěch poplatníka jako subjektu soukromého práva, neboť v případě, že legální pojem je neurčitý, je třeba postupovat při jeho výkladu a aplikaci ve vztahu k poplatníkovi mírněji.

S ohledem na výše uvedené je však soud toho názoru, že pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ neumožňuje dvojí výklad. Dále na základě výše uvedeného soud připomíná, že postup žalovaného, kdy pod pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ subsumoval i interaktivní videoloterijní terminál nelze považovat za postup, kterým by docházelo k bezdůvodné aplikaci výkladu pro poplatníka tvrdšího a zasahujícího jeho soukromou sféru nad rámec požadovaný zákonem, neboť teleologickým výkladem za použití záznamu ze senátní rozpravy lze dospět k závěru, že úmyslem zákonodárce bylo zahrnout pod tento pojem i jednotlivé koncové jednotky. Závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.10.2008, č.j. 7 Afs 54/2006-155, nálezu Ústavního soudu ze dne 15.12. 2003, sp. zn. IV. ÚS 666/02, nálezu Ústavního soudu ze dne 13.9.2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.7.2005, č.j. 2 Afs 24/2005-44.

Jako *Obiter dictum* soud připomíná legislativní vývoj v dané problematice. Zákon č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přinesl mj. novelu zákona o loteriích a zákona o místních poplatcích. Cílem uvedené novely bylo postavit najisto úpravu týkající se provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterního systému s koncovými interaktivními videoloterijními terminály. Tato novela přinesla mj. legislativní vymezení centrálního loterního systému (jak jej výše obdobně vymezil soud podle dosud platné právní úpravy), prostřednictvím kterého lze provozovat sázkové hry. Nově tak bylo v ustanovení § 2 písm. l) zákona o loteriích stanoveno, že funkčně nedělitelným technickým zařízením centrálního loterního systému je „elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterijních terminálů (dále jen „interaktivní videoloterijní terminál“). Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy, losuje výsledky na základě uplatnění náhody, rozhoduje o všech výhrách a výhry okamžitě zobrazuje na interaktivním videoloterijním terminálu, provádí správu vkladů vložených sázejícími a provádí veškerou administraci spojenou s průběhem hry. Centrální řídicí jednotka se musí vždy nacházet na státním území České republiky. Interaktivní videoloterijní terminál je obsluhován přímo

sázejícím a slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému.“ Novela rovněž upravila znění zákona o místních poplatcích tak, že z § 1 písm. g) a § 10a jednoznačně vyplývalo, že poplatku podléhá každý koncový interaktivní videoloterijní terminál. Tím byl nepřímě potvrzen záměr zákonodárce zpoplatnit takový systém provozování loterií a jiných podobných her v souvislosti s přijetím zákona č. 183/2010 Sb., kterým byly do zákona o místních poplatcích vloženy pasáže týkající se „jiných technických herních zařízení“. Přijetím zákona č. 300/2011 Sb. tak byly potvrzeny i správné argumentační závěry správce poplatku a žalovaného. Další novela byla provedena zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Tento zákon přinesl změnu systematiky, zrušil místní poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, koncový interaktivní videoloterijní terminál a herní místo lokálního herního systému, a nahradil je odvody z loterií a jiných podobných her.

Námitka proti zvýšení poplatku

Stěžejní námitka je pak námitka směřující proti zvýšení místního poplatku. K této žalobní námitce soud poznamenává, že žalovaným došlo ke zvýšení místního poplatku za provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zcela v souladu se zákonem o místních poplatcích a obecně závaznou vyhláškou Města Pelhřimov č. 4/2010. Obecně závazná vyhláška Města Pelhřimov č. 4/2010 stanoví v čl. 8 odst. 2, že nebude-li poplatek zaplacen (odveden) včas nebo ve správné výši, vyměří správce poplatku poplatek platebním výměrem a včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může zvýšit až na trojnásobek. Tento článek vyhlášky plně odpovídá znění § 11 zákona o místních poplatcích. Mezi účastníky není sporu, že žalobce neuhradil poplatek ve stanovené lhůtě. Žalobce přímo v žalobě uvádí, že tak neučinil vzhledem k právní nejistotě, která panuje ohledně pojmu jiné technické herní zařízení. Žalobce dále uvedl, že vědomě nezaplatil místní poplatek, neboť takovým postupem chtěl dosáhnout vyměření místního poplatku platebním výměrem, proti kterému by mohl podat odvolání a realizovat tak své základní právo na spravedlivý proces. V případě dobrovolné úhrady místního poplatku by byl takového práva zbaven. Žalobce své argumenty správci místního poplatku i žalovanému ve svých podáních sdělil. Jelikož žalobce postupoval tak, že správci poplatku ohlásil pouze zařízení, které je v provozu (IVT SYNOT, ev. č. S 1014) a ve lhůtě splatnosti neuhradil místní poplatek za povolená jiná technická herní zařízení, byl správcem poplatku vyzván ke splnění povinností a odvedení místních poplatků za již splatné období ve výši 5 000 Kč. Na možnost zvýšení místního poplatku byl žalobce upozorněn. Žalobce ani po výzvě místní poplatek neuhradil. Žalobce ani tyto skutečnosti v žalobě nijak nerozporoval. Správce poplatku a následně i žalovaný tedy postupovali zcela v souladu se zákonem, když žalobci uložili sankci v podobě vyměření dvojnásobné výše poplatku, neboť žalobce nesplnil svoji zákonnou povinnost. Nelze tak souhlasit, že by postup správce poplatku, jakož i žalovaného, nerespektoval zásady správního trestání, případně by tato sankce měla charakter msty správce poplatku za neochotu žalobce respektovat obecně závaznou vyhlášku obce a uplatňovat odlišný právní názor, jelikož byly splněny zákonem stanovené podmínky pro tento postup.

Dále soud poznamenává, že důvody, které žalobce vedly k postupu, při kterém nedodržel lhůtu splatnosti místního poplatku, nejsou relevantní, neboť žalobce je vázán při své

podnikatelské činnosti platnými právními předpisy, tedy konkrétně zákonem o místních poplatcích a dále ustanoveními obecně závazné vyhlášky č. 4/2010, a to i v případě, že má o oprávněnosti uložených povinností závažné pochybnosti. Žalobce měl být plně seznámen se svými zákonnými povinnostmi, jakož i s negativními důsledky jejich porušení. Postupem žalobce v souzené věci, kdy žalobce na základě tvrzené nejasnosti pojmu „jiného technického zařízení“ nezaplatí místní poplatek ve lhůtě splatnosti, je tak žalobce srozuměn s možným postupem správce poplatku vedoucím ke zvýšení místního poplatku až na jeho trojnásobek.

Na základě výše uvedeného Krajský soud v Brně shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žaloby jako nedůvodné postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30.4.2013

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu